

چرتکه

چشم خیره بازارها به **بازار ارز**

دلار بخیریم یا نخیریم

بخش اقتصاد– بخیریم یا نخیریم؟این سئوالی است که این روزها اغلب متقاضیان کالا از اهل فن می‌پرستند.

به گزارش خبرآنلاین، رکود حاکم بر بازار ایران این روزها تعمیق بیشتری یافته است، بازار خودرو و مسکن خالی از مشتری است و بازارهای دیگر نیز وضعیت چندان متفاوتی را دارا نیستند. فعالان بازار لوازم خانگی می گویند تنها مشتریان ما در حال حاضر عروس و دامادها هستند و کسی جز برای جهیزیه دست به خرید کالا نمی زند. یخچال، ماشین لباسشویی، ماشین ظرفشویی و دیگر اقلام آشپزخانه این روزها مشتریان اندکی را داراست.

یکی از فروشنندگان در منطقه جمهوری می گوید نکته جالب اینجاست که همین عروس و دامادها هم دیگر ملزومات درجه دوم یا اولویت دوم را خریداری نمی‌کنند؛ زمانی تا تخم مرغ پز و اسفند دود کن برقی در جهیزیه جا داشت اما امروز مردم ترجیح می دهند تنها اقلام اساسی را بخرند و چرخ گوشت و ماکروفر و جای ساز و قهوه جوش و … را فراموش کنند.

ایمنی، یکی دیگر از فعالان این صنف نیز در این خصوص می‌گوید: طبیعی است وقتی قیمت ها چند برابر می شود، مدتی طول می کشد تا مردم خودشان را با وضعیت تازه وفق دهند از این رو فروش لوازم خانگی نو کم شده و اتفاقا سیلی که در نوروز رخ داد سبب شده بهای لوازم خانگی دست دم نیز در این دوره به شدت افزایش یابد به طوری که فاصله قیمتی یخچال نو و یخچال دست دوم هیچ گاه تا این حد کم نبوده است.

وی گفت: قبلا یخچال نو ساید بای ساید اگر ۱۰ میلیون تومان بود، یخچال دست دوم به قیمت دو میلیون تومان فروخته می شد اما امروز یخچال های دست دوم تر و تمیز تا هفت میلیون تومان هم مشتری دارد و همین یعنی کار ما کساد است.

این رکود اما تنها بازار لوازم خانگی را در بر نگرفته است، بازار مسکن و خودرو و گوشی تلفن همراه و … نیز از این سکون در امان نمانده‌اند.

وقت خرید مسکن است؟

افزایش شدید قیمت مسکن به گفته نایب رییس اتحادیه املاک رکودی استثنایی در ۲۰ سال گذشته را در بازار ایجاد کرده است.

کاهش قیمت در برخی مناطق تهران نیز آغاز شده به طوری که پول لازم ها قیمت‌های پیشنهادی شان را حتی تا یک میلیون تومان در هر متر مربع نسبت به ۱۰ روز قبل کاهش داده اند. به عنوان مثال یکی از فعالان بازار املاک در این خصوص گفت: در منطقه هشت شهرداری، قیمت ملک در میدان صیاد و اطراف سیلان به حدود ۱۰ میلیون تومان برای خانه‌هایی با عمر هفت تا هشت سال رسیده بود اما اخیرا کسانی که با محدودیت زمانی برای فروش واحدهایشان روبرو هستند حاضرند با قیمت ۹ میلیون نیز واحدهایشان را به فروش برسانند. وی در پاسخ به این سئوال که وقت خرید است یا خیر؟ گفت: ببینید اغلب کسانی که این روزها می‌پرند بخیریم یا بفروشیم؛ مشتری و مصرف کننده واقعی نیستند بلکه سرمایه گذار هستند که می‌خواهند ببینند چه زمانی باید وارد بازار بشوند و چه زمانی خارج شوند.

برخی کارشناسان نیز معتقدند کوچ مشتریان از بازارها به معنای کوچ سرمایه گذاران است و افزایش قیمت‌ها در حقیقت فعلا جالبی برای مشتری واقعی باقی نگذاشته است.

پیش بینی فعالان بازار حکایت از آن دارد که مسکن تا ۲۵ درصد امکان ریزش قیمت را پیش رو دارد از این رو احتمال مذکور خریده‌ها را بیش از پیش با رکود مواجه می‌کند.

خودرو؛ انتظار برای کاهش

بازار خودروهای وارداتی تنها تحت تاثیر ریزش نرخ ارز نیست بلکه ترخیص خودروهای وارداتی نیز استعداد ریزش در این بازار را تقویت کرده است. در عین حال بهبود روند تحویل خودرو از سوی خودروسازان سبب شده است برخی خودروهای داخلی نیز با ریزش قیمت روبرو شوند. سعید مومتمنی، رییس اتحادیه نمایشگاه داران می گوید: بخواهیم یا نه؛ عده ای باید خود را آماده زیان کنند، منظور زیان واقعی است چون با قیمت‌های بالا خودرو خریدند‌اند و حالا مجبورند یا با قیمت پایین‌تر بفروشند یا خواب سرمایه‌هایشان را افزایش دهند.

ارز؛ همچنان درگیر نوسان

دلار روز گذشته رفت و برگشت هایی را در کانال یازده هزار تومان تجربه کرده است اما هنوز میزان ریزش نسبت به ۱۰ روز قبل قابل توجه است.

رییس کل بانک مرکزی می گوید نهاد تحت تصدی‌اش اجازه بازگشت قیمت ها را نخواهد داد و دلار دیگر گران نمی شود. بازار ارز ایران در حالی وضعیتی، ثابت‌ا را دارد که منطقه روزهایی بسیار پرخبر را پشت سر می‌گذارد. صرافان می گویند، تنها بازاری که این روزها با ورود مشتری و سرمایه گذار روبروست بازار سکه است چرا که در روزهای گذشته بسیاری از خریداران باکس های ۲۰ تا ۷۰ تایی سکه را می‌خریدند و همین امر نشان از آن دارد که از یک سو میزان سرمایه‌ها خرد شده است و از سوی دیگر هدف خریداران، سرمایه‌گذاری در این بازار بر پله قیمت هایی است که در لیه کانال ۴ میلیون تومان قرار دارد.فعالان بازارهای مختلف اما پیش بینی می‌کنند رکود تا زمان رسیدن بازار به نوسان ادامه خواهد داشت. این چنین است که چشم بازارهای دیگر به بازار ارز خیره مانده است و بسیاری سئوال کالا بخیریم یا نخیریم را به دلار بخیریم یا نخیریم تغییر داده اند.برشی که پاسخ آن همواره منفی است .

{اقتصاد}

سلطان مسکن از ادعا تا تکذیب

شهرسازی محول شد. یک نماینده مجلس در این زمینه گفته است که دولت در چند سال اخیر می‌توانست با ممیزی میدانی نسبت به شناسایی خانه‌های خالی اقدام کند. صدیف بدری، سازمان امور مالیاتی و وزارت راه و شهرسازی را در این کوتاهی، مقصر می‌داند.

به گزارش ایسنا، موضوع احتکار مسکن که منجر به فشار تقاضا و سوداگری در بازار ملک می شود همواره به عنوان پاشنه آشیل بازار مسکن در ایران مطرح بوده است. چند روز قبل بود که زهرا سعیدی مبارکه، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس ادعا کرد دو نفر از سلطان‌های مسکن

۲۵۰۰ واحد در تهران و ۷۰۰ واحد در شهری دارند؛ ادعایی که البته با واکنش وزیر راه و شهرسازی همراه شد که معتقد بود نباید (با طرح این مباحث) در جامعه تشویش ایجاد شود. محمد اسلامی گفت: «کسی که این اطلاعات را می‌دهد باید منبع اطلاعاتی خود و مستند خود را هم بگوید».

رییس اتحادیه مشاوران املاک تهران هم که پیش از این وجود ۴۹۰ هزار خانه خالی در پایتخت را رد کرده بود، منکر سلطان و مافیای در بازار مسکن شد. مصطفی‌قلی خسروی گفت: عقل سلیم حکم می‌کند به دلیل اتلاف سرمایه، خانه خالی نماند. او بیان می‌کند: ساختمان، یک کالای کوچک مثل سکه و ارز نیست که بتوان آن را در گاوصندوق پنهان کرد. همه‌ی مردم خانه‌ها را می‌بینند و نمی‌توان قبول کرد که ۲۵۰۰ خانه در یک منطقه خالی بماند.

به گفته خسروی، ممکن است واحدهای خالی متعلق به بانک‌ها باشد. در غیر این صورت، افراد عادی خانه را خالی نگه نمی‌دارند. البته نمی‌گویم که آپارتمان بدون سکنه اصلا وجود ندارد اما بسیار اندک است. با این حال طبق سرشماری سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۲۶ میلیون مسکن خالی در کشور وجود دارد و گفته می‌شود ۲.۱ میلیون مسکن نیمه خالی که شش ماه از سال مورد استفاده قرار می‌گیرد نیز باید به عنوان مازاد مسکن لحاظ و مشمول مالیات شود.

چند سالی است که موضوع مالیات بر خانه‌های خالی در محافل کارشناسی، دولت و مجلس مطرح شده اما هنوز به مرحله اجرا نرسیده است. سال ۱۳۹۴ وزارت راه و شهرسازی مکلف به اجرای سامانه املاک و اسکان شد. برخی در آن زمان عنوان کردند که شهرداری‌ها باید این مسوولیت را به عهده بگیرند که البته این رویکرد غیر قابل اجرا بود و نهایتا این وظیفه به وزارت راه و

بخش اقتصاد– استفاده از کارت سوخت شخصی از ۲۲ مردادماه الزامی

می‌شود؛ موضوعی که بسیاری از کارشناسان معتقدند می‌تواند سدی در مقابل قاچاق سوخت باشد و با اجرای آن می‌توان وضعیت بنزین در ایران را تا حد زیادی سر و سامان داد.

به گزارش ایسنا، آن‌طور که دولت تصمیم گرفته، فعلا قرار نیست سهمیه‌بندی بنزین انجام شود اما استفاده از کارت سوخت شخصی از ۲۲ روز دیگر الزامی شده و تمام وسایل نقلیه باید به آن توجه داشته باشند.

این‌که اجرای این طرح تا چه میزان می‌تواند در بهبود وضعیت سوخت کشور تاثیرگذار باشد امری قابل بحث است؛ بسیاری کارشناسان بهبود شرایط فعلی یعنی ازدیاد مصرف سوخت و قاچاق را در گرو سروسامان دادن به وضعیت قیمت سوخت می‌دانند و عده‌ای دیگر نیز بر این باورند که با سهمیه‌بندی بنزین می‌توان بسیاری از مشکلات را دور زد اما نمی‌توان منکر این مساله نیز شد که کارت سوخت هوشمند به تنهایی هم می‌تواند در این شرایط تاثیر گذار باشد.

موضوع استفاده از کارت سوخت فرایند خاصی را در مجلس شورای اسلامی طی کرد، به‌گونه‌ای که در جلسه غیرعلنی مجلس برای چند سناریو رأی‌گیری شده؛ اول این‌که روش فعلی ادامه پیدا کند و قیمت افزایش پیدا نکند و توسعه سوخت CNG در دستور کار قرار گیرد که این سناریو با رأی مثبت مواجه شد اما سناریوی بعدی افزایش قیمت بنزین از ۱۵۰۰ تا ۲،۵۰۰ تومان بود که رأی نیاورد و سناریوی اول هم بر این مبنا رأی آورد که سامانه کارت هوشمند سوخت فعال و سوخت‌رسانی بدون محدودیت انجام شود.

کارت خودرو جایگزین کارت سوخت شود

در این رابطه حسن ضیا کاشانی – مدیرعامل اسبق شرکت ملی پالایش و پخش فراورده های نفتی ایران – با اشاره به تاثیرات کارت سوخت در کاهش قاچاق به ایسنا گفت: اکنون تنها ابزاری که برای کنترل مصرف سوخت در اختیار ما قرار دارد، استفاده از کارت هوشمند سوخت است. این کارت پنج سال در شهر زاهدان با عنوان یک شهر پایلوت به کار گرفته و نرم‌افزار آن اصلاح شد و نهایتا در زمان ریاست جمهوری احمدی‌نژاد وارد مرحله اجرایی

سهم مشاغل خانگی از طرح‌های اشتغال روستایی

بخش اقتصاد– رئیس دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی با تاکید بر ضرورت افزایش سقف تسهیلات مشاغل خانگی به افراد پشтіبان، پیشنهاد راه اندازی تعاونی‌های تامین نیاز مشاغل خانگی را مطرح کرد.

مهناز امامدادی در گفت‌وگو با ایسنا، گزارشی از روند اجرای طرح مشاغل خانگی در سال گذشته ارائه و اظهار کرد: طی سال گذشته ۶۵۲ هزار و ۸۶۶ نفر در طرح مشاغل خانگی ثبت نام کردند که از این تعداد برای ۲۷۲ هزار و ۴۸۱ نفر مجوز صادر و به ۶۶ هزار و ۳۳۲ نفر تسهیلات پرداخت شده است که در مجموع اشتغال ایجاد شده در این بخش ۹۲ هزار و ۷۴۷ نفر بوده است.

وی از افزایش تعداد متقاضیان تسهیلات مشاغل خانگی در سال ۱۳۹۷ نسبت به دو سال قبل از آن خبر داد و گفت: طی سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ جمعاً یک میلیون و ۱۵ هزار نفر در سامانه مشاغل خانگی ثبت نام کردند و ۳۸۵ هزار و ۶۶۴ نفر مجوز گرفتند؛ همچنین ۱۱۲ هزار و ۹۶۴ نفر موفق به اخذ تسهیلات شدند و این امر به اشتغالزایی ۱۶۵ هزار و ۳۲۶ نفر منجر شده است.

۱۷ درصد طرح‌های اشتغال روستایی در حوزه مشاغل خانگی

امامدادی در عین حال به آمار اشتغال روستایی و عشایری در حوزه مشاغل خانگی اشاره کرد و گفت: بر اساس اطلاعات دریافتی از سامانه کارا، از بهمن ۱۳۹۶ تا تیر ۱۳۹۸ حدود ۱۷ درصد طرح‌ها و پنج درصد از

موافقت دولت با مالیات بر عایدی سرمایه

به این وجود، وزیر راه و شهرسازی موافقت خود را با طرح مالیات بر عایدی سرمایه اعلام کرده و سازمان امور مالیاتی نیز در این زمینه آماده همکاری است. محمد اسلامی وزیر راه و شهرسازی در جلسه‌ای که اوایل خردادماه با اعضای کمیسیون عمران مجلس برگزار شد از حمایت وزارتخانه راه و شهرسازی نسبت به لایحه مالیات بر عایدی سرمایه خبر داد. این موافقت تلویحی، نوعی همسویی دولت و مجلس در طرح مالیات مسکن محسوب می‌شود. هم‌چنین طبق اعلام سرپرست سابق سازمان امور مالیاتی، این سازمان هم اکنون در حال بررسی وضع مالیات بر عایدی سرمایه در حوزه املاک، طلا، ارز و خودرو است. محمدقاسم پنهانی البته گفت که با توجه به ساختار اجرایی

۲۲ روز تا اتمام قاچاق بنزین

شد. وی افزود: پس از به کارگیری کارت هوشمند سوخت، شاهد بودیم که روزانه ۲۵ میلیون لیتر میزان مصرف بنزین کاهش پیدا کرد و این در شرایطی

بود که تمام خودروها بدون مشکل سوخت گیری می‌شدند و این کاهش معنادار به مصرف بنزین حتی در وضعیتی رقم خورد که نرم‌افزار درست انجام نمی‌شد. این کارشناس با بیان این‌که قرار بر این بود که کارت هوشمند سوخت کارت خودرو شود، اظهار کرد: با توجه به این‌که هر خودرو پس از خروج کارخانه دارای یک کارت است، اگر کارت سوخت با کارت خودرو یکی می‌شد، می‌توانستیم شاهد تاثیرات بسیاری در این حوزه باشیم، چراکه از این طریق سرعت خودرو صفر می‌شد و می‌توانستیم میزان مصرف را نیز با جدیت بیش‌تری مدیریت کنیم. ضیا کاشانی ادامه داد، در این شرایط هر شخص موظف بود تنها با کارت خود سوخت‌گیری را انجام دهد که به اعتقاد من این

سال نوزدهم/ شماره ۵۲۵۴

کاهش قیمت مسکن

کاهش قیمت مسکن با افزایش عرضه

کشور، فرهنگ اجتماعی و زیرساخت‌های اطلاعاتی می‌توان تصمیم گرفت که این مالیات قابلیت اجرایی پیدا کند. پنهانی ابراز امیدواری کرد که به زودی لایحه مالیات بر عایدی سرمایه تدوین شود.

قول دولت برای راه‌اندازی سامانه تا پایان سال

اما آخرین خبر از اجرای این قانون که از زبان مدیرکل دفتر سرمایه‌گذاری و اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی عنوان شده حاکی از آن است که سامانه املاک و اسکان اواخر سال جاری با مشارکت دستگاه‌های مربوطه راه‌اندازی می‌شود. عباس فرهادیه به ایسنا گفت که مکاتیزم این سامانه بر دو مبنا است؛ یک پایه اطلاعات اصلی که توسط ثبت احوال و اپراتورهای مخابرات ارائه می‌شود. مبنای دوم بر پایه خود اظهاری مردم است. البته سامانه هوشمند را طوری طراحی کرده‌ایم که اشخاص نمی‌توانند از خود اظهاری امتناع کنند. با ارسال پیام به افراد و ارائه مشخصات املاک آنها درخواست می‌کنیم به سامانه مراجعه کنند. طبیعتاً با توجه به این‌که اطلاعات دقیق املاک مربوط به آنها را ارائه می‌کنیم، نمی‌توانند خود اظهاری نداشته باشند.

انتقاد یک نماینده از طولانی شدن طرح مالیات بر خانه‌های خالی

صدیف بدری سخنگوی کمیسیون عمران مجلس در واکنش به اظهارات مسئولان سازمان امور مالیاتی درباره

عملیاتی نبودن اجرای قانون مالیات بر خانه های خالی از سکنه، گفته است: بر اساس قانون مالیات های مستقیم، دولت و سازمان امور مالیاتی باید نسبت به اجرای قانون و اخذ مالیات از خانه های خالی اقدام کنند، اما متأسفانه عزم جدی را برای تحقق قانون ندارند.

به گفته بدری، سازمان امور مالیاتی در سال های اخیر می توانست با شناسایی و ممیزی های میدانی، نسبت به جمع آوری اطلاعات درباره میزان خانه های خالی اقدام کند، اما به بهانه عدم وجود زیرساخت، دست بر روی دست گذاشتند. البته وزارت راه و شهرسازی در سال های گذشته به دنبال واگذاری اجرای قانون مالیات بر خانه های خالی به شهرداری ها بود که این مسئله در نهایت عملیاتی نشد، البته به نظر من نیز این رویکرد غیرقابل اجرا بود.

مساله تا ۹۸ درصد مانع قاچاق سوخت می‌شد.

وی با بیان این‌که کارت هوشمند سوخت این قابلیت را دارد که سهمیه‌بندی بنزین را انجام دهد، ادامه داد: در حال حاضر سهمیه‌بندی سوخت در دستور کار دولت نیست، اما باید توجه داشت که استفاده از کارت سوخت به تنهایی می‌تواند تا حد زیادی مانع از قاچاق شود. کارشناس حوزه بنزین در توضیح این مساله افزود: اگر شخصی در منطقه مرزی با کارت سوخت شخصی خود بیش از نیاز خود معقول خودرو سوخت‌گیری کند، سرور مرکزی پالایش بخش این مساله را متوجه می‌شود و مانع از دپوی سوخت و قاچاق خواهد شد. وی با بیان این‌که آن چیزی که می‌تواند با جدیت مقابل قاچاق سوخت بایستد، افزایش قیمت بنزین متناسب با سبد ارزش سوخت در منطقه است، همان‌طور که در گذشته به دلیل این‌که قیمت سوخت در دو طرف مرز یکی بود، شاهد این میزان قاچاق نبودیم و علت این‌که قاچاق معنا پیدا کرده است همین اختلاف قیمت بین دو مرز است.

ضیا کاشانی با بیان این‌که در حال حاضر قیمت تمام شده هر لیتر بنزین ۳۰۰۰ تومان تمام می‌شود و دولت آن را با قیمت ۱۰۰۰ تومان به فروش می‌رساند، گفت: این مساله به معنای پرداخت یارانه ۲۰۰۰ تومانی در هر لیتر بنزین است و اگر قرار باشد جلوی قاچاق را بگیریم نباید چنین

سیاستی وجود داشته باشد.

وی با بیان این‌که در حال حاضر به دلیل وجود برخی شرایط افزایش قیمت بنزین ممکن نیست، توضیح داد: با توجه به این‌که خصوصی‌سازی جزو برنامه‌های دولت قرار گرفته، باید شرکت ملی پالایش بخش یک سهام عام را در اختیار مردم قرار دهد تا مردم خودشان قیمت بنزین را تعیین کنند که در این شرایط می‌توان وضعیت قیمت را سروسامان داد.

کارشناس حوزه بنزین تصریح کرد: با توجه به وضعیت فعلی به نظر می‌رسد که در این شرایط کارت سوخت تنها ابزاری است که می‌تواند مانع افزایش قاچاق شود.

تشکیل تعاونی‌های تامین نیاز مشاغل خانگی

امامدادی بر لزوم استفاده از ظرفیت تعاونی‌ها و متقاضیان فاقد مهارت در این طرح تاکید کرد و گفت: برای استفاده از ظرفیت تعاونی‌ها در ایجاد تشکل‌ها و اتحادیه‌ها و توسعه اهداف پیش بینی شده در حوزه مشاغل خانگی، لازم است وزارت کار بسترهای توسعه و حمایت از تعاونی‌های تامین نیاز مشاغل خانگی را فراهم کند.

به گفته رئیس دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی، عدم صدور مجوز برای متقاضیانی که به شکل استاد شاگردی در حال حرفه آموزی کرده‌اند و فاقد کارت مهارت هستند یکی از مشکلات موجود بوده و در این راستا ستاد ساماندهی مشاغل خانگی پیشنهاد کرده است برای سهولت صدور مجوز مشاغل خانگی، پذیرش تجربه کاری برای افراد فاقد گواهی مهارت در صورت تایید دستگاه اجرایی مربوطه بلامانع باشد. طرح ملی توسعه مشاغل خانگی از جمله طرح های اشتغال حمایتی ذیل برنامه اشتغال فراگیر است که اجرای آن با نقش آفرینی سازمان جهاد دانشگاهی به عنوان نهاد واسط و تسهیل‌گر با هدف توانمندسازی و اتصال متقاضیان مشاغل خانگی به بازار فروش محصولات، در هشت استان آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، چهارمحال و بختیاری و لرستان به شکل آزمایشی به اجرا درآمده است.ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی در روزهای اخیر از افزایش سقف تسهیلات فردی مشاغل خانگی به ۵۰ میلیون تومان خبر داد و پرداخت این تسهیلات به کارمندان دولت را ممنوع اعلام کرد.